

คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี
THE CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE LEADERS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
OF SECONDARY SCHOOLS IN VIBHAVADI CAMPUS AREA

นางสาวพิริยา คิตการ *

Piriya Kidkarn

ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล **

Assoc. Prof. Nantarat Charernkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา และโรงเรียนสีกัน (พัฒนานันทอุปถัมภ์) และโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 จำนวน 25 คน และครูจำนวน 560 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ผลการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตามความคิดเห็นของครูอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะผู้นำด้านที่มีประสิทธิผลสูงที่สุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านที่มีประสิทธิผลต่ำที่สุด คือ ด้านความมั่นคง ส่วนคุณลักษณะผู้นำด้านที่มีประสิทธิผลสูงที่สุดตามความคิดเห็นของครู คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านที่มีประสิทธิผลต่ำที่สุด คือ ด้านการควบคุมภายในตนเอง

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกคุณลักษณะ

*นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่อยู่ 95/95 หมู่ 3 หมู่บ้านวิภาวดีไฮม ตำบลพลตา อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

E-mail Address: palmynavyhawk@gmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nantarat@gmail.com

Abstract

The purpose of this research were : 1) to study of the purpose of the characteristics of effective leaders of school administrators of Secondary Schools in Vibhavadi Joint Campus Area . 2) to compare the opinion of administrators and teachers about the purpose of the characteristics of effective leaders of school administrators of Secondary Schools in Vibhavadi Joint Campus Area.

The population consisted from the Secondary Schools in Vibhavadi Joint Campus Area, Rittiyawannalai School, DonMuangtahanargardbumrung School, DonMuangjaturajinda School, Seekan watthananan Uppathum School consisted of 25 administrators and 560 teachers. A rating scale questionnaire was used to collect data. Adata were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test.

The result were as follows :

1) The characteristics of effective leaders of school administrators of Secondary Schools in Vibhavadi Joint Campus Area of administrators opinion were rates as a highest level, teachers opinion were at a high level. The characteristics of effective leaders of school administrators

2) Whene comparing the opinion of administrators and teacher about the characteristics of effective leaders of school administrators of Secondary Schools in Vibhavadi Joint Campus Area both group showed significant difference at .05 level.

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผล

KEYWORDS: THE CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE LEADERS

บทนำ

ในการบริหารองค์การเพื่อความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรการบริหารหลายอย่างประกอบกันไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ รวมถึงการบริหารจัดการ ในบรรดาทรัพยากรที่กล่าวมานี้ ทรัพยากรคน นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหาร ทั้งนี้เพราะคนเป็นทั้งผู้ที่ทำให้ได้มาซึ่งทรัพยากรการบริหาร รวมถึงเป็นผู้ใช้ซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ด้วย

ทรัพยากรบุคคลในองค์การหรือหน่วยงานหนึ่ง ๆ นั้น นอกจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานแล้วยังมีผู้ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำและมีบทบาทในการบริหารอีกด้วย บุคคลเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าองค์การ หรือผู้บริหาร ล้วนถือว่ามีมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การบริหารองค์การให้มีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นั้น องค์ประกอบสำคัญที่สุด คือ บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำ (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2542) เพราะผู้นำจะเป็นผู้ที่ตัดสินใจ กำหนดปัญหา วางแผน และรับผิดชอบต่อความสำเร็จรวมทั้งสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่องค์การ ดังนั้นการที่องค์การใด ๆ ก็ตามจะประสบความสำเร็จและพัฒนาและพัฒนาไปได้ด้วยดีจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความสามารถ มีภาวะผู้นำสูงและสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำนั้น การค้นหาคุณลักษณะผู้นำที่ดีและเอื้อต่อความสำเร็จนับว่าเป็นที่สนใจในหมู่นักวิชาการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อต้องการจะหาข้อสรุปว่าผู้นำที่ดี หรือผู้นำที่มีประสิทธิผลนั้นควรมีลักษณะอย่างไร และผู้นำที่มีลักษณะแตกต่างกันจะส่งผลต่อความสำเร็จแตกต่างกันหรือไม่ ดังเช่น Woods (1931 อ้างถึงในทองหล่อ เดชไทย,2544) ได้ทำการศึกษาผู้นำประเทศจำนวน 14 ประเทศ ซึ่งทั้งหมดมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการปกครอง โดยได้แบ่งระดับของลักษณะเป็น 3 ระดับ ได้แก่ เข้มแข็ง ธรรมดา สามัญ และอ่อนแอ สัมพันธ์กับสภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันอย่าง

มีนัยสำคัญ กล่าวคือ ผู้นำประเทศที่เข้มแข็งสามารถบริหารให้ประเทศชาติรุ่งเรือง ผู้นำที่ธรรมดาสามัญก็นำประเทศไปได้ในระดับกลาง ๆ ส่วนผู้นำที่อ่อนแอก็จะทำให้ประเทศไม่เจริญรุ่งเรือง จากผลการวิจัยจะเห็นว่าคุณลักษณะของบุคคลและภาวะผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ดังเช่น Stogdill (1974) ได้ทดสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ความฉลาด ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพ แรงจูงใจในงาน ผลการปฏิบัติงาน และทักษะทางสังคม ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้ที่เป็ผู้นำนั้นมีคะแนนคุณลักษณะดังกล่าวสูงกว่าผู้ตามอย่างมีนัยสำคัญ ผลงานวิจัยยังพบอีกว่าผู้นำที่ประสบความสำเร็จจะมีความฉลาด รู้สึกไวต่อความต้องการ และความตั้งใจของผู้อื่นเข้าใจสถานการณ์ได้อย่างดี พร้อมทั้งมีอุปนิสัยที่จำเป็น เช่น มีความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่น และมีความมั่นใจในตัวเองอีกด้วย ผลการวิจัยยังทำให้ได้ทราบอีกว่าผู้นำที่ดี จะมีความสามารถในการจัดระเบียบงาน มีความกระฉับกระเฉงในการให้ความร่วมมือ มีแรงผลักดันอันแรงกล้าต่อความรับผิดชอบและการทำงานให้สำเร็จ มีชีวิตชีวาและมุ่งมั่นในเป้าหมาย มีความกล้าหาญและมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา มีเอกลักษณ์ส่วนตัว รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน พร้อมทั้งจะเผชิญภาวะกดดัน และมีความสามารถในการกระตุ้นพฤติกรรมผู้อื่น คุณลักษณะดังกล่าวเหล่านี้จะช่วยแยกแยะระหว่างผู้นำออกจากผู้ที่ไม่ใช่ผู้นำ และแยกแยะผู้นำที่มีประสิทธิผลจากผู้นำที่ไม่มีประสิทธิผล (ทองหล่อ เดชไทย, 2544)

คุณลักษณะผู้นำจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำ องค์การใดก็ตามที่ผู้นำมีคุณลักษณะที่ดีและใช้ภาวะผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ ในทางตรงกันข้ามหากผู้นำที่ไม่มีคุณลักษณะในการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผลแล้วเป็นไปได้ยากที่จะนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้

ในการบริหารการศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะเอื้อต่อความสำเร็จหรือกล่าวได้ว่าผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้นำในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา และเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา (ธีระ รุญเจริญ, 2545) ความสำเร็จหรือการบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ย่อมต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก โดยเฉพาะตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติที่เน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาและชุมชน โดยยึดหลักให้สถานศึกษาเป็นฐานที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จในระดับปฏิบัติให้มากที่สุด ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานอย่างเต็มที่ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้บริหารสถานศึกษาในลักษณะใหม่ที่มีความสามารถ มีทักษะแบบใหม่ เพื่อนำสถานศึกษาเข้าสู่เส้นทางใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา จากการที่มีการกระจายอำนาจและภารกิจสู่สถานศึกษาอย่างมากมายเช่นนี้ เท่ากับเรียกร้องให้ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นมืออาชีพมากขึ้นทั้งในด้านบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เพราะมีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกัน

โรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี มีทั้งหมด 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง โรงเรียนสีกัน (วัดน่านนันทอุปถัมภ์) โรงเรียนดอนเมืองจตุรจินดา และโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย 2 แม้โรงเรียนทั้ง 5 แห่งจะไม่ใช้โรงเรียนแข่งขันสูงตามการจัดอันดับของสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แต่ทุกโรงเรียนถูกจัดให้เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีข้อมูลทางสถิติที่น่าสนใจคือ สถิติการขอย้ายเข้า หรือขอย้ายออกของผู้บริหารและครูในแต่ละโรงเรียน จากการศึกษาข้อมูลการย้ายเข้าย้ายออกย้อนหลังของโรงเรียนต่าง ๆ พบว่านอกจากจะมีการเปลี่ยนครูผู้สอนในรายวิชาต่างๆ

เนื่องจากมีครูย้ายเข้า หรือย้ายออกในทุกปีภาคการศึกษาจำนวนมากแล้ว ยังมีการเปลี่ยนหรือย้ายผู้บริหารในเกือบทุกปีการศึกษาอีกด้วย สาเหตุเนื่องมาจาก มีผู้บริหารที่ต้องการย้ายมาเพื่อรอเกษียณ ซึ่งเหลืออายุราชการเพียง 1-2 ปี หรือมีผู้บริหารย้ายมาเพื่อรอย้ายไปยังโรงเรียนอื่นอีกต่อหนึ่ง รวมถึงการย้ายผู้บริหารตามคำสั่งของส่วนกลาง เนื่องจากมีความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี มีผลต่อการตัดสินใจย้ายเข้าหรือย้ายออกของครู หรือมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารของผู้บริหารโรงเรียนหรือไม่

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี
- 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครู โรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี จำนวน 233 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเรื่อง คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี โดยแบ่งเป็น 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามสำหรับครู โดยแบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งเป็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสร้างขึ้นตามแนวคิดเรื่อง คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผล ของ Achua and Lussier (2010) ประกอบด้วย

- 1) ความโดดเด่น (Dominance)
- 2) มีพลังในการทำงานสูง (High Energy)
- 3) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence)
- 4) การควบคุมภายในตนเอง (Internal Locus of Control)
- 5) ความมั่นคง (Stability)
- 6) ความซื่อสัตย์ (Integrity)
- 7) เซาว์ปัญญา (Intelligence)
- 8) ความยืดหยุ่น (Flexibility)
- 9) การรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น (Sensitivity to Others)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา และแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษามาพัฒนาและปรับปรุง เครื่องมือภายใต้คำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย แล้วนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ผลคะแนนที่ได้จากการทดลองใช้ แบบสอบถามเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดีโดยให้ประชากรทำแบบสอบถาม ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 258 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 21.0 โดยใช้สถิติบรรยาย ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรคุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลระหว่างผู้บริหารและครู วิเคราะห์โดยการหาค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี มีดังนี้

1. สรุปข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 25-35 ปี มากที่สุด รองลงมาคือมีอายุมากกว่า 45 ปี น้อยที่สุดคือ มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ประสบการณ์ทำงานในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปีมากที่สุด รองลงมาคือมีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1-5 ปี และน้อยที่สุดคือมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี

2. สรุปข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลภาวะผู้นำตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เมื่อพิจารณาคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดีแต่ละด้าน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความโดดเด่น

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน รองลงมาคือผู้บริหารมองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดีต่องาน และบุคคล และน้อยที่สุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการ รางวัล และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเมื่อทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ปฏิบัติงานโดยยึดหลักการเป็นสำคัญและเป็นที่ยอมรับของบุคคลโดยทั่วไป การมองโลกในแง่ดี มีทัศนคติที่ดีต่องาน และบุคคล การส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการ รางวัล และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเมื่อทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างเหมาะสมและเป็นระบบ อยู่ในระดับปานกลาง และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่าบุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความโดดเด่นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านมีพลังในการทำงานสูง

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการปฏิบัติงานจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็งตรงต่อเวลา ผู้บริหารมีความอดทนต่อความตึงเครียด ความขัดแย้งหรือสภาวะกดดัน รองลงมาคือผู้บริหารหนักแน่น ไม่อ่อนไหวต่อคำยุยง หรือสิ่งที่มากระทบ ไม่ว่าจะปัญหา หรืออุปสรรค และน้อยที่สุด คือมีผู้บริหารวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีความอดทนต่อความตึงเครียด ความขัดแย้งหรือสภาวะกดดัน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้นในการบริหารงานให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษา และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็งตรงต่อเวลา และผู้บริหารยอมรับ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่าบุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านมีพลังในการทำงานสูงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารไม่กลัว หรือบ่่ายเบี่ยงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องใช้ความสามารถ และความรับผิดชอบที่สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้บริหารแสดงออกอย่างมั่นใจด้วยท่าทีที่เหมาะสม ผู้บริหารมีความสามารถในการปรับตัวสูง ท่ามกลางสภาวะกดดัน และอุปสรรคต่างๆ และน้อยที่สุด คือผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อ1 และ3 อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารไม่กลัว หรืออ่ายเบี่ยงที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องใช้ความสามารถและความรับผิดชอบที่สูงขึ้น รองลงมาคือผู้บริหารมีความกล้าตัดสินใจ และน้อยที่สุด คือผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความเชื่อมั่นในตนเองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการควบคุมภายในตนเอง

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารสามารถสร้างศรัทธาให้ครูและผู้ร่วมงานอื่น ๆ ทำงานด้วยความเต็มใจและเสียสละ รองลงมาคือผู้บริหารการปฏิบัติงานด้วยหลักการและเป็นที่ยอมรับของบุคคลโดยทั่วไป และน้อยที่สุด คือผู้บริหารสร้างความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดผู้บริหารสามารถสร้างศรัทธาให้ครูและผู้ร่วมงานอื่น ๆ ทำงานด้วยความเต็มใจและเสียสละ คือ รองลงมาคือผู้บริหารกำหนดนโยบายให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และน้อยที่สุด คือผู้บริหารมอบหมายหรือสั่งการให้ผู้อื่นปฏิบัติงานด้วยความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถและความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่าบุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการควบคุมภายในตนเองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความมั่นคง

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารสำรวจตัวเองอยู่เสมอ และปรับปรุงพัฒนาตนเองเมื่อพบว่ามีข้อบกพร่อง รองลงมาคือผู้บริหารมีความฉลาดทางอารมณ์ แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม และน้อยที่สุด คือผู้บริหารไม่ใช้อารมณ์หรือความรู้สึกส่วนตัวในการแก้ปัญหา

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดผู้บริหารสำรวจตัวเองอยู่เสมอ และปรับปรุงพัฒนาตนเองเมื่อพบว่ามีข้อบกพร่อง คือ รองลงมาคือผู้บริหารมีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส กระปรี้กระเปร่าในการทำงาน และน้อยที่สุด คือผู้บริหารไม่ใช้อารมณ์หรือความรู้สึกส่วนตัวในการแก้ปัญหา

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความมั่นคงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความซื่อสัตย์

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารปฏิบัติราชการด้วยความขยัน ซื่อสัตย์ และจริงใจ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รองลงมาคือผู้บริหารรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และน้อยที่สุด คือผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดมั่นในความถูกต้อง ดังาม

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ และน้อยที่สุด คือผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความซื่อสัตย์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านเชาวน์ปัญญา

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง รองลงมาคือผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี และน้อยที่สุด คือผู้บริหารสามารถใช้ไหวพริบในการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดผู้บริหารถ่ายทอดและแนะนำการปฏิบัติงานแก่บุคลากรได้ชัดเจน เข้าใจง่าย และปฏิบัติตามได้ คือรองลงมาคือผู้บริหารเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง และน้อยที่สุด คือผู้บริหารมีไหวพริบในการเจรจาต่อรอง มีความสามารถในการประสานงาน ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ผู้บริหารสามารถใช้ไหวพริบในการแก้ไขปัญหา และการตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่าง ๆ

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านเชาวน์ปัญญาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความยืดหยุ่น

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือผู้บริหารยืดหยุ่นเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม รองลงมาคือผู้บริหารสามารถปรับตัวได้เมื่อเกิดความขัดแย้งในการบริหารคน และน้อยที่สุด คือผู้บริหารให้โอกาสผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาปรับปรุงและแก้ไขตนเองเมื่อมีข้อบกพร่อง หรือเกิดความผิดพลาด

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดผู้บริหารยืดหยุ่นเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม คือ รองลงมาคือผู้บริหารสามารถปรับตัวได้เมื่อเกิดความขัดแย้งในการบริหารคน และน้อยที่สุด คือผู้บริหารให้โอกาสผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาปรับปรุงและแก้ไขตนเองเมื่อมีข้อบกพร่อง หรือเกิดความผิดพลาด

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความยืดหยุ่นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.9 บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น

ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือผู้บริหารมีน้ำใจ และแสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและบุคคลอื่น ๆ รองลงมาคือผู้บริหารเข้าใจความต้องการของผู้ร่วมงาน และรู้จักนำมาใช้ ให้เป็นประโยชน์กับการทำงาน ผู้บริหารให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เสมอ ผู้บริหารมีการจัดสวัสดิการ รางวัล และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรเมื่อทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย และน้อยที่สุด คือผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

ตามความคิดเห็นของครู พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดผู้บริหารมีน้ำใจ และแสดงออกถึงความมีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา และบุคคลอื่น ๆ คือ รองลงมาคือผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ และน้อยที่สุด คือผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงาน

ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยโดยภาพรวมพบว่า บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้ จาก การวิจัยโดยภาพรวมพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี ผลการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน ได้แก่ 1) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความโดดเด่น 2) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านมีพลังในการทำงานสูง 3) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 4) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการควบคุมภายในตนเอง 5) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความมั่นคง 6) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความซื่อสัตย์ 7) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านเขavnปัญญา 8) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านความยืดหยุ่น และ 9) บุคลิกภาพทั่วไปของผู้นำที่มีประสิทธิผลด้านการรับรู้ความรู้สึกของบุคคลอื่น ก็พบว่าคุณลักษณะแต่ละด้านตามการรับรู้ของผู้บริหารก็อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน เนื่องจากผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามย่อมมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำทั้ง 9 ด้านดังกล่าวนี้ในระดับมากที่สุด ในส่วนความคิดเห็นของครูพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และมีบางคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้บริหารมีการรับรู้ในคุณลักษณะทั้ง 9 ด้านได้มากกว่ากลุ่มครูในทุกคุณลักษณะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตอบแบบสอบถามนั้น ผู้บริหารอาจตอบแบบสอบถามตามความรับรู้ของตนเอง ซึ่งอาจมีการบอกรายละเอียดตอบในคุณลักษณะที่ตนเองไม่มี หรือมีน้อยให้สูงกว่า

ความเป็นจริง แต่ในขณะเดียวกันกลุ่มครู ที่มีผลการศึกษาอยู่ในระดับมาก ลงมาถึงระดับปานกลางนั้น เป็นเพราะในการตอบแบบสอบถามนั้น ครูสามารถตอบแบบสอบถามเพื่อแสดงออกถึงความรับรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารได้อย่างเต็มที่มากกว่า

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะด้านต่าง ๆ รายข้อ พบว่าคุณลักษณะบางข้อตามความคิดของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่ในขณะเดียวกันตามความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด เช่น บุคลิกภาพทั่วไปของผู้บริหารที่มีประสิทธิผลด้านมีพลังในการทำงานสูงของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ในสหวิทยาเขตวิภาวดี ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่มากที่สุด แต่กลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นน้อยที่สุด นั่นคือ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความขยันขันแข็งตรงต่อเวลา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารรับรู้ในคุณลักษณะของตนเองในมิติเดียว แต่สำหรับครูแล้วจะย่อมมีการรับรู้คุณลักษณะของผู้บริหารแต่ละด้านในมิติที่หลากหลายมากกว่า ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนั้น ผลการวิจัยในลักษณะนี้อาจเป็นข้อสังเกตให้กับผู้บริหารได้ว่า การรับรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพของตนเองนั้นอาจไม่เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานก็เป็นได้ เนื่องจากครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชานั้นจะรับรู้คุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารตามสถานการณ์หรือเงื่อนไข

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะด้านต่าง ๆ รายข้อ พบว่าคุณลักษณะบางข้อตามความคิดของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย และตามความคิดเห็นของครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดทั้งสองกลุ่ม เช่น บุคลิกภาพทั่วไปของผู้บริหารที่มีประสิทธิผลด้านความเชื่อมั่นในตนเองของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี หมายความว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูต่างมีความคิดเห็นที่ตรงกันกันว่าผู้บริหารมีคุณลักษณะข้อนี้น้อย ซึ่งผลการวิจัยในลักษณะนี้อาจเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารได้ว่าผู้บริหารมีคุณลักษณะใดบ้างที่ควรปรับปรุงหรือแก้ไข เพื่อพัฒนาประสิทธิผลภาวะผู้นำของตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า มีคุณลักษณะรายข้อบางข้อที่ผู้บริหารและครูมีความรับรู้ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงาน หรือความสำเร็จในงานจากการเป็นผู้มีคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของตนเองในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขในการแสดงคุณลักษณะต่าง ๆ ออกไปด้วยทุกครั้ง

1.2 จากผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า คุณลักษณะรายข้อบางข้อ ที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยเสนอแนะให้โรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี นำคุณลักษณะเหล่านั้นไปพิจารณาเพื่อกำหนดให้เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลที่โรงเรียนต้องการ เพื่อให้ในการพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารของโรงเรียนต่อไป

1.3 จากผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ในสหวิทยาเขตวิภาวดีในภาพรวมทุกด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเสนอแนะให้ผู้บริหารควรพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของตนเองให้เหมาะสม นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ควรจัดการพัฒนา ฝึกอบรม ผู้บริหารให้มีคุณลักษณะผู้นำตามผลการวิจัยที่ได้จากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลไปปฏิบัติจริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหาร พร้อมทั้งนำผลการนำไปใช้จริงมาปรับแก้ไขให้คุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสหวิทยาเขตวิภาวดี เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการวัดคุณลักษณะของผู้บริหารทั้งก่อนและหลังเข้ารับตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลในกลุ่มผู้บริหารในระบบการศึกษาระดับอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ฯลฯ เพื่อขยายแนวคิดและองค์ความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิผลแก่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล ศรีมาตร. (2544). *คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พนิดา สัตถาสารุชนะ. (2550). การศึกษาสมรรถนะในการบริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่6. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 2, 732-737. ค้นเมื่อ 28 เมษายน 2558, จาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V21/V21d/V21d0058.pdf>

พิมล มาประกอบ. (2550). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 2, 522-528. ค้นเมื่อ 28 เมษายน 2558, จาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V21/V21d/V21d0041.pdf>

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2542). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลภาวะผู้นำของคณะบดีในสถาบันราชภัฏ*. สถาบันราชภัฏสกลนคร.

ทองหล่อ เดชไทย. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ธีระ รุณเจริญ. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร. เอลโล่การพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Achua, C. F. and Lussier, R. N. (2010). *Effective Leadership*. Canada: Southwestern Cengage Learning.

Hoy W.K. and C.G. Miskel. (1991). *Educational Administration*. 6th ed. Singapore: McGraw-Hill.

Stodill, R.M. (1974). *Handbook of leadership : A servey of the literature*. New York : free Press.

Yamane. Taro. (1970). *Statistic : An Introductory Analysis*. Tokyo : Haper International Edition.